

To już niebawem, to już za chwilę. Egzamin przed Wami.

Radź sobie ze stresem:

- a) uśmiechaj się,
- b) uprawiaj sport,
- c) pamiętaj o odpoczynku,
- d) zadbaj o sen,
- e) nie odkładaj wszystkiego na ostatnią minutę

- f) pracuj nad sobą,
- g) bądź systematyczny,
- h) słuchaj się osób doświadczonych.

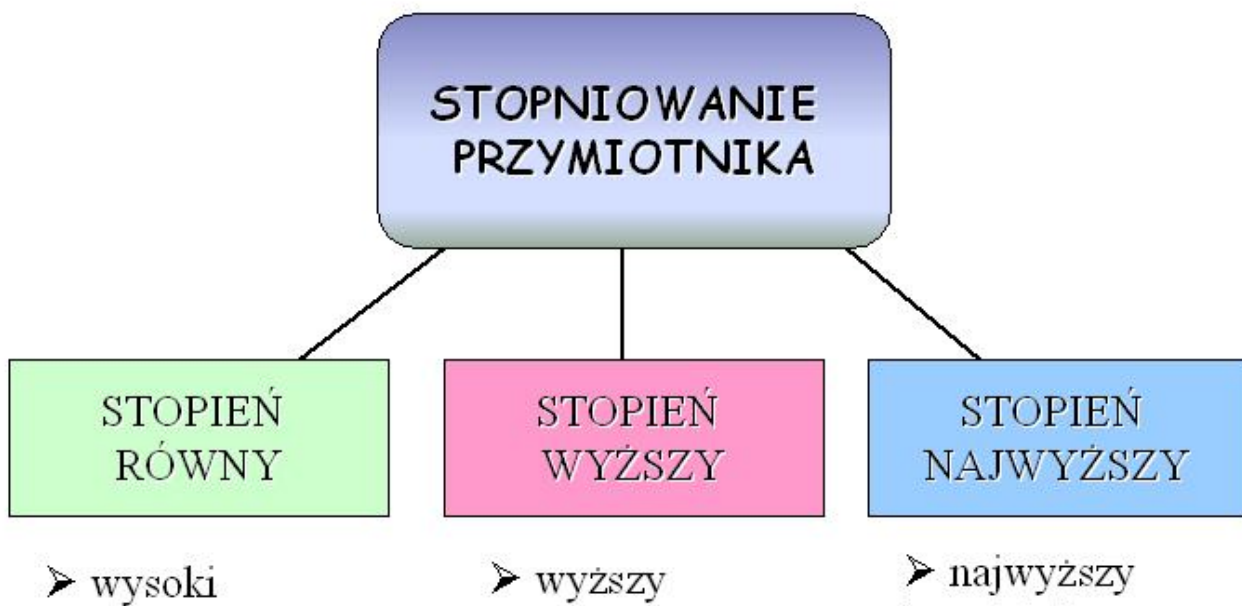
Nauka jest po Twojej stronie!

W tym numerze powtórzysz wiadomości o: częściach mowy odmiennych i nieodmiennych, odmianie rzeczownika przez przypadki, stopniowaniu przymiotników, zdaniu pojedynczym

i złożonym oraz okaże się czy znasz lektury obowiązkowe wymagane na egzaminie ósmoklasisty.

Przymiotniki i liczebniki

STOPNIOWANIE PRZYMIOTNIKA

Przymiotnik czyli cecha.

Przymiotnik odpowiada na pytania jaki? jaka? jakie? czyj? czyja? czyje? który? która? które? Odmienia się przez stopnie, przypadki, liczby i rodzaje.

Kolejno odlicz!

Liczebnik odmienia się przez przypadki, liczby i rodzaje. Liczebnik odpowiada na pytania: ile? który z kolei?

Czasowniki i rzeczowniki

PRZYPADKI

Formę rzeczownika, która wyraża jego stosunek do innych wyrazów w zdaniu, nazywamy **przypadkiem**.

Odmieniający się wyraz ma **temat** i **końcówkę**.

M. kto? co?	morz-e	szkoł-a	mroz- o
D. kogo? czego?	morz-a	szkoł-y	mroz-u
C. komu? czemu?	morz-u	szkoł-e	mroz- owi
B. kogo? co?	morz-e	szkoł-ę	mroz- o
N. (z) kim? (z) czym?	morz-em	szkoł-ą	mroz-em
Ms. (a, w, na) kim? (a, w, na) czym?	morz-u	szkoł-e	mroz-e
W. o!	morz-e!	szkoł-o!	mroz-e!

Rzeczownik

Rzeczownik odpowiada na pytania kto?, co?.

Rzeczownik odmienia się przez przypadki, liczby i rodzaje: męski, żeński i nijaki.

Czasownik

Czasownik odpowiada na pytania co robi? co się z nim dzieje?

Czasownik odmienia się przez: osoby, liczby, czasy, tryby, rodzaje i strony.

Litery, głoski i sylaby

GRAMATYKA JĘZYKA POLSKIEGO

PODZIAŁ GŁOSEK

<http://mała275.6logspot.com>

	SAMOGŁOSKI	SPÓŁGŁOSKI
DŹWIĘCZNE	a, e, i, o, ó/u, y, a, ę	b, d, g, j, l, ł, m, n, ń, r, w, z, ź, ż/rz, dz, dż, dź
BEZDŹWIĘCZNE	-	c, ć, f, h/ch, k, p, t, s, ś, cz, sz

Głoski dzielimy na dźwięczne i bezdźwięczne.

GŁOSKI DŹWIĘCZNE – przy wymawianiu powodują drgania więzadeł znajdujących się wewnątrz krtani.

Są to: b, d, g, j, l, ł, m, n, ń, r, w, z, ź, ż/rz, dz, dż, dź oraz wszystkie samogłoski: a, e, i, o, ó/u, y, a, ę.

GŁOSKI BEZDŹWIĘCZNE – nie powodują drgań więzadeł głosowych.

Są to: c, ć, f, h/ch, k, p, t, s, ś, cz, sz

Wymawiamy głoski, a nie litery!

Wyróżnia się trzy fazy głosek:

Sylaba to element struktury fonologicznej aktu komunikacyjnego.

podejmowało się wielu badaczy.

Sylaba pomimo pozornej oczywistości wciąż nie ma ustalonej jednoznacznej definicji. Prób zdefiniowania

Litera a głoska

Litera ▶ Znak graficzny będący najmniejszą, niepodzielną częścią wypowiedzi pisemnej

 Litery widzimy i zapisujemy

Głoska ▶ Najmniejszy, niepodzielny dźwięk mowy, który da się wyodrębnić słuchem

 Głoski słyszymy i wymawiamy

Aby podzielić wyraz na głoski, należy:

- 1 Wymówić wyraz głośno i powoli, wyodrębniając wszystkie dźwięki mowy
- 2 Zwrócić uwagę na dwuznaki oraz literę „j” (nie zawsze jest głoską)

oko ▶ 3 litery	3 głoski	Tzw. dwuznaki, czyli połączenia liter: „ch”, „cz”, „dż”, „dź”, „sz”, „rz” oznaczają jedną głoskę
rower ▶ 5 liter	5 głosek	
szkoła ▶ 6 liter	5 głosek	
dźwięk ▶ 6 liter	4 głoski	

Litera „j” jest znakiem głoski tylko wtedy, gdy ją wyraźnie słyszymy. W innych przypadkach jest

- następ (przygotowanie),
- szczyt (przyjęcie przez narządy mowy pozycji właściwej danej głosce),
- zstęp (powrót do pozycji neutralnej).

Nieodmienne części mowy

Części mowy:

Odmienne

Rzeczownik
Przymiotnik
Czasownik
Liczebnik
Zaimek

Nieodmienne

Przysłówek
Przyimek
Spójnik
Wykrzyknik
Partykuła

To wszystko jest ważne!

Kilka słów o...

Nieodmienne części mowy to wyrazy, które nie zmieniają swojej formy gramatycznej. Należą do nich:

- przysłówki,
 - spójniki,
 - przyimki,
 - wykrzykniki,
 - partykuły.
- zaimki
przysłowna

Przysłówek
– występuje głównie z czasownikiem, przymiotnikiem lub innym przysłówkiem,

Spójnik
– jego funkcją jest łączenie zdań lub jego części,

Przyimek
– występuje

tylko w połączeniu z rzeczownikiem lub wyrazem o podobnej funkcji (zaimkiem, przymiotnikiem),
– każdy przyimek rządzi odpowiednim przypadkiem,
– przyimki są odrębnymi wyrazami,

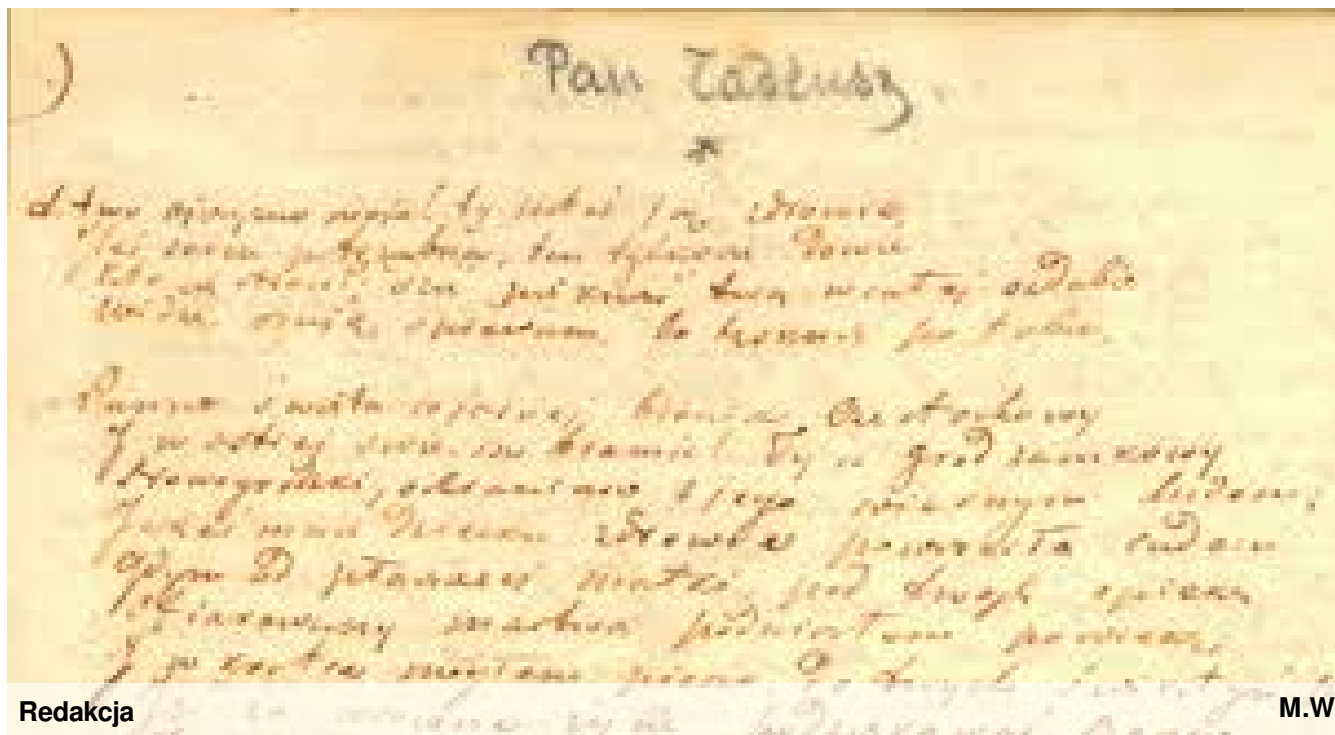
Wykrzyknik
– wyraża uczucia, silne stany emocjonalne, naśladuje dźwięki otaczającego świata,
– samodzielna część mowy, nie wchodzi w związek z innymi wyrazami,

Partykuła

– pełni rolę wyrazu pomocniczego,
– jest to niesamodzielny wyraz lub morfem, nadający wypowiedziom zabarwienie znaczeniowe lub uczuciowe,
– może mieć charakter

rozkazu,
pytania,
wzmacniający,

Epitet, przerośnia, porównanie, onomatopeja, apostrofa.

Redakcja

M.W

Piękno poezji to piękno środków poetyckich.

Bogactwo wyrazu.

Każda twórczość dostarcza nam nowych środków poetyckich. Szczególnie widoczne to jest w utworze "Pan Tadeusz".

Pan Tadeusz

Litwo! Ojczyzno moja! ty jesteś jak zdrowie;
leć cię trzeba cenić, ten tylko się dowie,
Kto cię stracił. Dziś piękność twą w całej ozdobie
Widzi i opisuje, bo tęskni po tobie.

Panno święta, co Jasnej bronisz Częstochowy
I w Ostrej święcisz Bramie, Ty co głoś zamkowy
Nowogródzki ochraniaesz jego wiernym ludem!
Jak mnie dziecko do zdrowia powróciłaś cudem,
Idź od płaczącej matki pod Turka opiekę,
Ofiarowany mianą podobną powiekę
I zasz nógiem pieszko do Tych świętych progów
Iść za wrocone życie podziękować Bogu,
Tak nas powróciłaś cudem na Ojczyzny łono,
Tymczasem pragnię moje duszę wlekłone,
Do tych pagórków leśnych, do tych łąk zielonych,
Stanowiąc nad błękitnym Klaniem rozciągniętych,
Do tych pól malowanych zbożem rozmaitem,
Wylaczanych pszenicą, posrebrzanych żytem,
Gdzie kurestnowy światek, przy jak ennej białej
Gdzie panieńskim rumieńcem ozdabiała pałą,
czyżżliko przepasane jakby wstęgi, między
Złota, na niej z opalaka odnie grusze siedzą,

red. **red.**

- Środki poetyckie:
- epitet,
 - przerośnia,
 - porównanie,
 - apostrofa,
 - onomatopeja,
 - pytanie retoryczne.

RODZAJE ZDAŃ

PODZIAŁ ZDAŃ

Todorowski

© Copyright by WERTSIS 00-000 Włocławek, ul. Staroklaszowa 5A, tel./fax (0-71) 321 68 55, tel. (0-71) 321 73 41 www.wertsis.com.pl

Maciej

Zdania pojedyncze

- **zdania oznajmujące** – wyrażają sądy i opinie, może się to odbywać na dwa sposoby:
 - **zdania pytające** – czyli takie, w których o coś pytamy rozmówcę;
 - **zdania rozkazujące** – wyrażają naszą prośbę, polecenie lub rozkaz
 - **zdania wykrzyknikowe** – dla wyrażenia i szczególnego podkreślenia emocji czy rozkazu.
- Natychmiast przestań rozmawiać!**

Lektury obowiązkowe na egzaminie ósmoklasisty

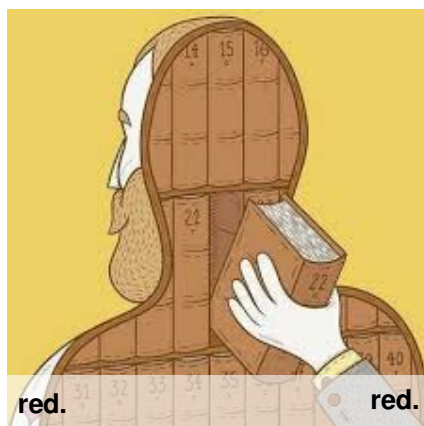

red.

red.

Czytam, więc jestem.

1) Artysta – Sławomir Mrożek	6) Opowieść wigilijna – Charles Dickens
2) Balladyna – Juliusz Słowacki	7) Quo vadis – Henryk Sienkiewicz
3) Kamienie na szaniec – Aleksander Kamiński	8) Syzyfowe prace – Stefan Żeromski.
4) Latarnik – Henryk Sienkiewicz	
5) Mały Książę – Antoine de Saint-Exupéry	

red.

red.

Czytanie wzbogaca.

9) Tędy i owędy (wybrany reportaż) – Melchior Wańkowicz	13) fraszki, pieśni i treny (tu: I, V, VII, VIII) – Jan Kochanowski.
10) Zemsta – Aleksander Fredro	
11) Ziele na kraterze (fragmenty) – Melchior Wańkowicz	
12) Żona modna – Ignacy Krasicki	